

“ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪਰਵਾਨਗੀ”

ਅਧਿਆਇ 2 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਰੂਪਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ: ਸਿਪਾਰੀ, ਖਿਡਾਰੀ, ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ। ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ: ਕਾਰੀਗਰ (2:15), ਭਾਂਡੇ (2:20-22), ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ (2:24-26)।

ਕਾਰੀਗਰ – ਪਰਵਾਨ ਅਤੇ ਅਪਰਵਾਨ (2:14-19)

ਇੱਕ ਪਰਵਾਨ ਕਾਰੀਗਰ (2:14, 15)

¹⁴“ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ ਤਰੀਦ ਕਰ ਭਈ ਓਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਨਾ ਕਰਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੀ ਹੈ। ¹⁵ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਰਵਾਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੀਗਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਜਿਹ ਨੂੰ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਜਥਾਰਥ ਵਖਿਆਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 14. ਇਹ ਆਇਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਲੇਖ ਕੀਤੇ “ਚੇਤੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ/ਚੇਤੇ ਰੱਖ” ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ (1:3-6; 2:8)। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, **ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਾ**। “ਚੇਤੇ ਕਰਾ” ὑπομνήσκω (*ਹੋਪੋਮਿਸਕੋ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ 1:5 ਵਿਚ “ਚੇਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਰਹਿ” (ਵੇਖੋ NIV)। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਪਾਠ ਵਿਚ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ” ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਉਨ੍ਹਾਂ” 2:2 ਦੇ “ਵਿਸਵਾਸਯੋਗ ਲੋਕਾਂ” ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਯਕੀਨਨ ਤੌਰ ਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (1:15) ਉਹੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਹੈ। “ਏਹ ਗੱਲਾਂ” ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਉਲੇਖ ਕੀਤੇ ਗਏ “ਸਤ ਬਚਨ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (2:11-13)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ ਤਰੀਦ ਕਰ ਭਈ ਓਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਨਾ ਕਰਨ**। “ਤਰੀਦ ਕਰ” (διαμαρτύρομαι, *ਡਾਇਮਾਰਟੂਰੋਮਾਈ*) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ,¹ ਪਰ ਵਾਕ “ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਕਰਕੇ”² ਤਰੀਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ” λογομαχέω (*ਲੋਗੋਮਸ਼ੇਓ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ λόγος (*ਲੋਗੋਸ*, “ਸ਼ਬਦ”) ਅਤੇ μάχομαι (*ਮੈਕੋਮਾਈ*, “ਲੜਾਈ, ਝਗੜਾ, ਵਿਵਾਦ”) ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਦਾ”³ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਕੇ। ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ ਦੀ ਲੈਕਸੀਕਨ *ਲੋਗੋਮਸ਼ੇਓ* ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ, ਦੇਸ਼ ਲੱਭਣਾ”⁴ ਫਿਲਿਪਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ “ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਕਹਿ ... ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਾ ਲੜਣ।”

ਇਸ ਆਇਤ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਖਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖੋ (1:13; ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। “ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਅਨੰਤ ਅਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਕਿਰਿਆ ‘ਮੈਂ ਹਾਂ,’ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।”⁵ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ; ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਸਾਡੇ ਸ਼ਬਦ ਜਿੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵਿਚਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਸੰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਣ ਨੂੰ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:5; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:9; ਤੀਤੁਸ 2:5)।

ਪੌਲੁਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਟੀਕ ਅਰਥ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ ਦੇ ਵਚਿੱਤਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ – ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ “ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ” (2:16) ਅਤੇ “ਮੁਖਰਤਾ ਭਰੇ ਅਤੇ ਨਾਸਮਝੀ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ” (2:23), ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ “ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਓੜਕ ਕੁਲਪੱਤੀਆਂ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:4) ਅਤੇ “ਬੁੱਢੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ” ਕਿਹਾ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:7; KJV)। ਇਨ੍ਹਾਂ “ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ” ਤੇ ਸਮਾਂ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 3:9; CEB; CJB) ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੰਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।⁶

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਾਕ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ” (ἐπ’ οὐδὲν ὑπὲρ σπουδῆς, ਏਪ ਆਉਡੇਨ ਕ੍ਰਸਾਇਮਨ) ਹੈ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ “ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਕਾਰ” ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਝਗੜਾ ਸਗੋਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੀ ਹੈ। “ਵਿਗਾੜਦਾ” καταστροφῆ (ਕਾਤਾਸਟ੍ਰੋਫੇ) ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ “ਕਾਤਾਸਟ੍ਰੋਫੇ” ਦਾ ਸਰੋਤ। ਇਹ κατά (ਕਾਤਾ, “ਹੇਠਾਂ”) ਅਤੇ στροφῆ (ਸਟ੍ਰੋਫੇ, “ਇੱਕ ਮੋੜ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਉਲਟਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਇੰਨੇ ਪੂਰਣ ਵਿਨਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ “ਬੁੱਧੀਮਾਨੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਿਨਾਸਕਾਰੀ ਡਿਗਰੀ ਨਾਲ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ।”⁸ ਘਬਰਾਹਟ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਝਗੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਜੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?”

ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚਲੇ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕ ਸਨ, ਪਰ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਆਮ ਨੋਟ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ” ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਕਹਾਉਤਾਂ 17:27; 26:4)। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ

ਲੜਾਈ” ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2:24, 25 ਵਿਚ, ਅਸੀਂ “ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਾਸ” ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਾਂਗੇ: “ਇਹ ਜੇਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ ਝਗੜਾ ਕਰੇ – , ਸਗੋਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਲ ... ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਤਾੜਨਾ ਕਰੋ” (ਜੇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਆਇਤ 15. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪਰਵਾਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੀਗਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਜਿਹ ਨੂੰ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਜਥਾਰਥ ਵਖਿਆਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ KJV ਅਨੁਵਾਦ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣੂ ਹਨ: “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਰਵਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ...।” “ਪਰਵਾਨ” ਅਤੇ “ਅਧਿਐਨ” ἁγιασμός (ਸਪਾਊਡਾਜ਼ੋ) ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇੱਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣਾ, ਉਤਸਾਹ/ਉਤਸੁਕ ਹੋਣਾ, ਦੁੱਖ ਉਠਾਉਣਾ, ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ।”⁹ NIV ਵਿਚ ਹੈ “ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ।” ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਜਾਂ ਅੱਧੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।” “ਪਰਵਾਨ” ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ δόκιμος (ਡੋਕਿਮੋਸ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ “ਜੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਹੀ ਹੈ, ... ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੱਚਾ, ਸਹੀ ਹੈ।”¹⁰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ “ਪੇਸ਼” ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਸ ਦਿਨ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀਏ ਜਾਂ ਨਾ ਪਹੁੰਚੀਏ ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਦੀਪਕ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਾਂਗੇ।

“ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੀਗਰ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਜਿਹ ਨੂੰ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਜਥਾਰਥ ਵਖਿਆਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ” ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪਰਵਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। “ਜਿਹ ਨੂੰ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ” ਇੱਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ἀνεπαίσχυντος, ਐਨੀਪਾਈਸ਼ੁਟੋਸ) ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ “ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਣਾ” (ਵੇਖੋ 1:8, 12, 16) ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ α (ਅ) ਦੇ ਨਾਲ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਕਾਰੀਗਰ” ਦਾ ਚਿੱਤਰਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। “ਕਾਰੀਗਰ” (ἐργάτης, ਐਗੋਟਸ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਜੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ”; ਇਹ “ਕੰਮ” (ἔργον, ਅਰਗੋਨ)¹¹ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:18 ਵਿਚ ਅਰਗੋਟਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਮਜ਼ਦੂਰ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਕ “ਜਥਾਰਥ ਵਖਿਆਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ” ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰਾਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਇਹ ὀρθοτομέω (ਓਰਥੋਟੋਮੇਓ) ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ; ਇਹ ὀρθός (ਓਰਥੋਸ, “ਸਿੱਧਾ”) ਅਤੇ τέμνω (ਟੇਮਨੋ, “ਕੱਟਣਾ”) ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਮੇਲ ਹੈ।¹² KJV ਨੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ “ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੰਡਣਾ” (ਜੇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਵਾਕ “ਸਿੱਧਾ ਕੱਟਣ” ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇੱਕ ਸੜਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸੜਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਚਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸੇਪਟਾਯਜਿੰਟ (ਯੂਨਾਨੀ ਪੁਰਾਣਾ

ਨੇਮ), ਕਹਾਉਤਾਂ 3:6 ਅਤੇ 11:5 ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ “ਸੜਕ” ਜਾਂ “ਰਾਹ” (ὁδός, ਹੋਡੋਸ) ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਬਾਉਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨ (ਲੈਕਸੀਕਨ) ਵਿਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

[*ਓਰਥੋਟੋਮੋਓ* ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ “ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਰਾਹ ਕੱਟੇ” ਜਾਂ “ਦੇਸ ਭਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸੜਕ ਕੱਟੇ” (ਜੇ ਜੰਗਲੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸਿਓਂ ਲੰਘਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ) ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ”, ਤਾਂਕਿ ਯਾਤਰੀ ਸਿੱਧਾ ਆਪਣੀ ਮੰਜਲ ਤੇ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ, 2:15 ਵਿਚ, “ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਜਥਾਰਥ ਵਖਿਆਣ ਕਰਨਾ” ਸ਼ਾਇਦ “*ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਣ* [ਕਰਨਾ]” (ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੜਕ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜੋ ਸਿੱਧੀ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ), ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਜਾਂ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਬਿਨਾਂ।¹³

ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ *ਐਰਗੋਟਸ* (“ਕਾਮਾ” ਜਾਂ “ਮਜ਼ਦੂਰ”) ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਖੇਤ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 10:2), ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧਾ ਰੱਲ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ:

ਇੱਕ ਬਲੀ ਨੂੰ ਕੱਟਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਜਕ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਭੋਟ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰੇ।

ਇੱਕ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ ਆਪਣੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਫਿੱਟ ਹੋ ਸਕਣ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:20-22)।

ਇੱਕ ਭੋਜਨ ਦੇ ਲਈ ਮਾਸ ਕੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:1, 2)।

ਪੋਲੁਸ ਤੰਬੂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੱਪੜੇ ਜਾਂ ਚਮੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:3)।

ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਵਹਾਰਕਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ “ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ”¹⁴ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਇੱਕ ਕਾਰੀਗਰ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਤਿਆਰ ਉਤਪਾਦਨ ਤੋਂ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ “ਸਟੀਕਤਾ” ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਪਰਗਟਾਵਾ ਜੋ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ “ਕਾਰੀਗਰ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ” (“ਮਾਣ” ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ)। ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ ਸੰਦ “ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ” ਹੈ। ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:13;¹⁵ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:5), ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸੰਦ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ *ਇਸਤੇਮਾਲ* ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨ ਹੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੀਗਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ:

ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ: “ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਮੂਰਖ ਨਾ ਹੋਵੋ ਸਗੋਂ ਸਮਝੋ ਭਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕੀ ਇੱਛਿਆ ਹੈ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:17)।

ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ: “ਸਗੋਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰ ਮੰਨੋ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛੋ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਦਾ ਤਿਆਰ ਰਹੋ ਪਰ ਨਰਮਾਈ ਅਤੇ ਭੈ ਨਾਲ” (1 ਪਤਰਸ 3:15)।

ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ: “ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਚਾਨਣ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਮਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਵੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ।” (ਮੱਤੀ 5:16)।

ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਵਚਨ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੱਧਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ *ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ* ਨੂੰ *ਪਰਵਾਨ* ਕਾਰੀਗਰ ਬਣ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਅਨੰਦਾਇਕ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣੀਏ, “ਹੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਮਾਤਬਰ ਚਾਕਰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੋ! ਤੂੰ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਮਾਤਬਰ ਨਿੱਕਲਿਆ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉੱਤੇ ਇਖਤਿਆਰ ਦਿਆਂਗਾ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋ” (ਮੱਤੀ 25:23; ESV)!

ਅਪਰਵਾਨ ਕਾਰੀਗਰ (2:16-18)

¹⁶ਪਰ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰਹੁ ਕਿਉਂ ਜੋ ਏਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਭਗਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅਗਾਹਾਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ, ¹⁷ਅਤੇ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਨ ਮਿੱਠੀ ਮੋਹਰੀ ਵਾਂਙੁ ਖਾਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲੇਤੁਸ ਹਨ, ¹⁸ਓਹ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਭਈ ਕਿਆਮਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਦੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 16. ਪੌਲੁਸ ਨੇ 14 ਆਇਤ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪਰਵਾਨ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਆਇਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਯੋਜਕ “ਪਰ” (ὁὲ, ἄ) ਨਾਲ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: **ਪਰ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰਹੁ।**¹⁶ ਇਹ ਉਹੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿੱਛਲੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:20)। ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਗਲਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਸਮਝਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। “ਇੱਕ ਚੁੱਪ ਕਰਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੋਲਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ” (ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪੋਥੀ 3:7)। ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲੋਂ ਬੁੱਧੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 1:5)। ਜਿਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਰਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ 2:14 ਵਿਚ ਬਣਾਏ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੀਏ ਅਤੇ

ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦੇਈਏ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਰ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰਹੁ,” ਕਿਉਂ ਜੋ ਏਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਭਗਤੀ¹⁷ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅਗਾਹਾਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਅਧਰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਰਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਦੁਸਟ ਜੀਵਨਾਂ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ।

“ਅਗਾਹਾਂ” $\pi\rhoοκ\omicron\lambda\tau\omega$ (ਪ੍ਰੋਕੋਪਟੇ) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, “ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਨਪਸੰਦ [ਯੂਨਾਨੀ] ਸ਼ਬਦ”¹⁸ ਇਹ $\pi\rho\acute{o}$ (ਪ੍ਰੋ, “ਅਗਾਹਾਂ”) ਅਤੇ $\kappa\omicron\lambda\tau\omega$ (ਕੋਪਟੇ, “ਕੱਟਣਾ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਖੋਲਣ ਦੇ ਲਈ ਕੱਟਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਖਤਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਤਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕੇ।¹⁹ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੱਕ ਤਾਨੇ ਵਜੋਂ ਇੱਥੇ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ: ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ “ਅਗਾਹਾਂ” ਵਧਾ ਰਹੀ ਸੀ!²⁰

ਆਇਤ 17. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਤੋਂ ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਲਾਇਆ – ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਚਨ ਮਿੱਠੀ ਮੋਹਰੀ ਵਾਂਝ ਖਾਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। “ਮੋਹਰੀ” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ $\gamma\acute{\alpha}\gamma\gamma\rho\alpha\iota\nu\alpha$ (ਗੈਂਗਰੀਨਾ) ਦਾ ਲਿਪੀਆਂਤਰਣ ਹੈ; ਵਿਚਾਰ “ਕੈਂਸਰ”²¹ ਵਰਗੀ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ “ਖਾਂਦਾ” ($\nuομ\acute{\eta}$, ਨੇਮ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਚਰਾਂਦ ਵਿਚ ਫੈਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਘਾਹ ਨੂੰ ਖਾਹ ਲਿਆ ਸੀ।²² ਇੱਕ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਗੈਂਗਰੀਨਾ ਨੂੰ “ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਜਖ਼ਮ,” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਅਤੇ [ਮੌਤ] ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।²³ AB ਵਿੱਚ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ [ਇਸ ਨੂੰ; ਹੜੱਪ ਜਾਵੇਗੀ] ਕੈਂਸਰ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਕੱਟੇਗੀ ਜਾਂ ਗੈਂਗਰੀਨ ਵਾਂਗ ਫੈਲ ਜਾਵੇਗੀ।” ਗਲਤੀ ਸਿਰਫ “ਸਿਰਫ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ” ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਨਲੇਵਾ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਨ: ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲੇਤੁਸ ਹਨ। “ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ” ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:20 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ [ਇਸ ਆਦਮੀ] ਨੂੰ ਸਤਾਨ ਦੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਗਿਆ ਸੀ)” ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ “ਕੁਫ਼ਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾ ਬਕਣ (ਸਿਖਾਵੇ)।” ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ, ਚਰਚ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਦੀ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹੁਮਿਨਾਯੂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਫ਼ਿਲੇਤੁਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ। ਵਚਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਥੇ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ।

ਆਇਤ 18. ਇਹ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਰਾਹੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ [ਸਨ]। “ਖੁੰਝ ਗਏ” ($\acute{\alpha}\sigma\tauο\chi\acute{\epsilon}\omega$, ਐਸਟੇਚੀਓ) ਦਾ ਅਰਥ “ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਭਟਕ ਜਾਣਾ”²⁴ “ਨਿਸ਼ਾਨਾ” (ਟੀਚਾ) “ਸਚਿਆਈ” ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ “ਭਟਕ” (NEB) ਗਏ ਸਨ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਖਾਸ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕੋ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ: ਉਹ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ²⁵ ਭਈ ਕਿਆਮਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਝੂਠੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਵਿਚ ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਦਾ

ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦਾ ਆਤਮਿਕ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 6:3-6)। ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਮਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 5:28, 29)। ਇਸ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਰੋਤ ਸ਼ਾਇਦ ਯੂਨਾਨੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸਨ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਲੋਕ ਅਮਰਤਾ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਪਰ ਸਰੀਰਕ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਤੇ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸਰੀਰ ਸਮੇਤ, ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬੁਰਾਈ ਸੀ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਘਿਣਾਉਣਾ ਸੀ।

ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਭੂਤ-ਕਾਲ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਪਰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੀ, ਇਹ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹੀਦਾਂ ਦੀ ਆਸ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ,²⁶ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਡਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:

ਪਰ ਜੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਮਸੀਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ। ਅਤੇ ਜੇ ਮਸੀਹ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਪਰਚਾਰ ਥੋਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਚਾ ਥੋਥੀ ਹੈ। ... ਅਤੇ ਜੇ ਮਸੀਹ ਨਹੀਂ ਜੀ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨਿਰਚਾ ਅਕਾਰਥ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:13, 14, 17)।

ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੁਫਰ ਬਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਗ਼ੈਰ-ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਭੀੜ ਮਿਲ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਥੈਨੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ “ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ” ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਲੋਕ “ਮਖੌਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:32)। ਇਸ ਨੇ ਸਦੂਕੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ ਕਿ “ਕਿਆਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ” (ਮੱਤੀ 22:23) ਯਹੂਦੀ ਪੱਖ ਪਾਤੀਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਈਆਂ ਦੀ ਨਿਰਚਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਵਿਗਾੜਦੇ” (ἀνατρέπω, ਐਨਾਟ੍ਰੈਫੇ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ἀνά (ਐਨਾ, “ਉੱਪਰ”) ਅਤੇ τρέπω (ਟ੍ਰੈਫੇ, “ਮੁੜਨਾ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਮੁੜ ਜਾਣਾ” ਜਾਂ “ਉਲਟਾ ਦੇਣਾ”²⁷ ਰੂਪਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ “ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ”²⁸ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣ [ਪਾ ਰਹੇ ਹੋਣ] ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰਬਿੰਦੂ ਤੇ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵੀ ਦੁਖ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸੁਕਰ ਹੈ, ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝੂਠ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ “ਕਈਆਂ ਦੀ” ਨਾ ਕਿ “ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ” ਨਿਰਚਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਸਨ – ਪਰ “ਕਈਆਂ” ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਵਿਚ ਹਰ ਇੱਕ ਰੂਪ ਕੀਮਤੀ ਹੈ।

ਫਰਕ ਕਿਵੇਂ ਦੱਸੀਏ (2:19)

¹⁹ਤਾਂ ਵੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਧਰੀ ਹੋਈ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਅਟੱਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇਹ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਭਈ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਨਾਲੇ ਇਹ ਭਈ ਹਰੇਕ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ

ਨਾਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕੁਧਰਮ ਤੋਂ ਅੱਡ ਰਹੇ।

ਆਇਤ 19. ਇਹ ਆਇਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਤਾਂ ਵੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਯੋਜਕ $\mu\acute{\epsilon}\nu\tau\omicron\iota$ (*ਮੈਨਟੋਏ*)²⁹ ਤੋਂ ਹੈ, ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਅੰਤਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਲੋਕ ਅਸਥਿਰ ਹਨ, ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਹੀਂ। ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਅਟੱਲ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ (ਅਤੇ ਅਸੀਂ) ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, **ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਧਰੀ ਹੋਈ ਪੱਕੀ ਨੀਂਹ ਅਟੱਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।**

“ਨੀਂਹ” $\theta\epsilon\mu\acute{\epsilon}\lambda\iota\omicron\varsigma$ (*ਥੇਮੇਲਿਓਸ*) ਤੋਂ ਹੈ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ, *ਥੇਮੇਲਿਓਸ* “ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਆਧਾਰ” ਹੈ। ਰੂਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਤੇ, ਇਹ “ਕਿਸੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ [ਚੀਜ਼] ਦਾ ਜਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।”³⁰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਨੀਂਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਉਸ ਨੀਂਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਦੂਜੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸੱਕਦਾ ਅਰ ਉਹ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:11)। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ “ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ³¹ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹੋ ਜਿਹ ਦੇ ਖੁੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ ਆਪ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਹੈ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:20)। ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ “ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਅਤੇ ਨੀਂਹ” ਕਿਹਾ। NIV ਵਿਚ “ਥੰਮ੍ਹ” ਦੀ ਜਗਾ “ਨੀਂਹ”³² ਹੈ।

ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ “ਨੀਂਹ” ਦੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਬਦਲੇ ਮਰਨ ਦੇ ਲਈ ਭੇਜਣਾ, ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਭ ਦੀ ਨੀਂਹ/ਆਧਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਹਾਂ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਥਨ ਵਿਚ ਪੂਰਣ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ($\acute{\epsilon}\sigma\tau\eta\kappa\epsilon\nu$, *ਹੈਸਟੀਕਨ*) ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਧਰੀ ਹੋਈ ਨੀਂਹ ਅਟੱਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।” ਪੂਰਣ ਕਾਲ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਧਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰ ਧਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਕਾਲ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰ ਧਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਮਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨੀਂਹ ਚੱਟਾਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ।

ਇਸ ਨੀਂਹ ਤੇ **ਮੋਹਰ** ($\sigma\phi\sigma\alpha\gamma\acute{\iota}\varsigma$, *ਸਫ਼ਰੈਜੇਸ*; 2:19) ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਤਿੰਨਾਂ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਇਹ ਮਾਲਕੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੋਹਰਬੰਦ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।³³ ਇੱਥੇ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ। *ਸਫ਼ਰੈਜੇਸ* ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੇ ਮੋਮ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸੀਲ-ਮੋਹਰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਰੂਪਕ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।³⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ

ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਤੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉੱਕਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਚ ਬੈਜ ਹਨ ਜੋ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ: ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਣ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ।

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਦੇਹਰਾ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਤੇ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਹੈ: **ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ** [γινωσκω, ਜੀਨੋਸਕੋ] ਹੈ। ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੱਖ ਹੈ, ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੱਖ, ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਕੌਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਹੈ। ਵਚਨਾਂ ਵਿਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।”³⁵ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ “ਮੁੱਲ ਨਾਲ ਲਏ ਹੋਏ ਹੋ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:20); ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਹੋ, ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣ ਹੋ।

ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਉਸ ਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਪਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੌਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਿਆਂਈ ਹੈ।

ਫਿਰ, ਭਾਵੇਂ, ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ, ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੱਖ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਚਿਆਈ ਇਹ ਹੈ: **ਹਰੇਕ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ³⁶ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕੁਧਰਮ ਤੋਂ ਅੱਡ ਰਹੇ।** ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਹਨ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।” ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਯਿਸੂ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ” (ਰੋਮੀਆਂ 10:9; NIV)। ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ (ਮੱਤੀ 28:19; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:37)। ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:2; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:20)। ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਮਸੀਹੀ” ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 11:26)। ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਪਯੋਗ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਧਰਮ ਤੋਂ “ਅੱਡ”³⁷ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣਾ, ਅਤੇ ਭਲੇ ਦਿਨ ਵੇਖਣੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਕਰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਰੱਖੇ। ਉਹ ਬਚੀ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਕਰੇ, ਮਿਲਾਪ ਨੂੰ ਲੱਭੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰੇ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਧਰਮੀਆਂ ਉੱਤੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਕੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਵੱਲ ਹਨ। ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਕੁਕਰਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 3:10-12; ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰਾਂ 34:12, 14, 15)।

ਇਹ ਜਾਣਨ ਨੂੰ “ਮਨੁੱਖੀ-ਪੱਖ” ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, ਪੈਲੂਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਚਿਆਈ ਸਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਡਰ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਯਿਸੂ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਤੋਂ” ਪਛਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (ਮੱਤੀ 7:20; ਵੇਖੋ 12:33)।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਉਸ ਦੇ ਹਨ (2:19), ਤਾਂ ਉਹ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ (ਸੇਪਟੁਆਜਿੰਟ) ਦੇ ਗਿਣਤੀ 16 ਅਧਿਆਇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਕੇਰਹ ਦੀ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਕੇਰਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਬੂਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਸਾਰੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਲੋਕ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹਨ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਫੇਰ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਸਭਾ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ?” (ਗਿਣਤੀ 16:3)। ਮੂਸਾ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ, “ਸਵੇਰ ਨੂੰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੱਸੇਗਾ ਤਈਂ ਕੌਣ ਉਹ ਦਾ ਹੈ” (ਗਿਣਤੀ 16:5; ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਫਿਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਹਾਬੂਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ³⁸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ, “ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਤੰਬੂਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਖਿਸਕ ਜਾਓ ... ਮਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਧੱਕੇ ਜਾਓ” (ਗਿਣਤੀ 16:26)। ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ:

ਜਿਵੇਂ ਕੇਰਹ ਆਦਿ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਅੰਤ, ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਹੋਇਆ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਫਿਲੋਤੁਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਬਗ਼ਾਵਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਛਚਾਤਾਪ [ਤੋਬਾ] ਨਾ ਕੀਤਾ।³⁹

ਹੋਰ ਢੁੱਕਵੇਂ ਹਵਾਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਯਸਾਯਾਹ 52:11)। ਪਰ, ਆਰ. ਸੀ. ਐੱਚ. ਲੈਨਸਕੀ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਬਿਆਨਾਂ [ਆਇਤ 19 ਵਿਚ] ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰੂਪ⁴⁰ ਸਨ” (ਜਿਵੇਂ ਆਤਮਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ)।

ਆਦਰ ਦੇ ਭਾਂਡੇ (2:20-22)

ਦੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਾਂਡੇ (2:20)

²⁰ਵੱਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰੇ ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਹੀ ਭਾਂਡੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਾਠ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਆਦਰ ਦੇ ਅਤੇ ਕਈ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 20. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਵੱਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰੇ ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਹੀ ਭਾਂਡੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਾਠ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। “ਭਾਂਡੇ” σκευῆς (ਸਕੇਓਸ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।”⁴¹ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਪਲੇਟਾਂ, ਕਟੋਰੇ, ਕੱਪ, ਕੇਤਲੀਆਂ ਅਤੇ ਤਵੇ, ਘੜੇ, ਫੁੱਲਦਾਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ, ਕੁਝ “ਸੋਨੇ ਚਾਂਦੀ” ਵਰਗੀਆਂ ਕੀਮਤੀਆਂ ਧਾਤੂਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਭਾਂਡੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ “ਵੱਡੇ ਘਰ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ – ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਸੁੰਦਾਰ ਹਵੇਲੀ ਜਾਂ ਮਹਿਲ – ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਘਰ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਹੋਣ। ਅਸੀਂ ਟਾਵਰ

ਆਫ਼ ਲੰਡਨ ਦੇ ਮੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੀਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਤਨਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ, ਹੋਰ ਭਾਂਡੇ *ਸਧਾਰਣ ਪਦਾਰਥਾਂ* ਜਿਵੇਂ “ਲੱਕੜੀ” ਅਤੇ “ਮਿੱਟੀ” (ਤਪਾਈ ਹੋਈ ਮਿੱਟੀ) ਤੋਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅੱਜ, ਆਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਲੋਹੇ, ਟਿਨ, ਅਲੂਮੀਨੀਅਮ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ **ਕਈ ਭਾਂਡੇ ਆਦਰ** (τῶν, *ਟਾਇਮ*) ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ **ਕਈ ਨਿਰਾਦਰ** (ἀτιμῶν, *ਅਟੀਸੀਆ*) ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (2:20)। ਇਸ ਆਇਤ ਤੋਂ ਕਈ ਅਮਲ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਹੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਹੋਣ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ), ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ (ਸੰਸਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ) ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ (ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ) ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਕਿ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ “ਨਿਰਾਦਰ” ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੱਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੌਲੁਸ ਸਿਰਫ਼ ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲੇਤੁਸ ਵਰਗੇ ਛੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (2:16-18)। ਆਇਤ 20 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਬਸ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਭ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 13:24-30, 36-43, 47, 48), ਜਦਕਿ ਆਇਤ ਦਾ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਕਈ ਆਦਰ* (ਜਿਵੇਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੋਕ”) ਜਦਕਿ *ਕਈ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ* (ਜਿਵੇਂ ਹੁਮਿਨਾਯੁਸ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲੇਤੁਸ)।⁴² ਇਹ ਦੁੱਖ ਦੀ ਪਰ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਜੇ ਇਹ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਵੀ ਆਪਣਾ ਯਹੂਦਾਹ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਮਸੀਹੀਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚਲਾ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਆਦਰ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਭਾਂਡਾ ਹੋਣਾ (2:21, 22)

²¹ਸੋ, ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਰਤਣ ਜੋਗ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਭਾਂਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ²²ਪਰ ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ, ਨਿਰਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹੁ।

ਆਇਤ 21. ਆਇਤਾਂ 21 ਅਤੇ 22 ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਭਾਂਡੇ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਂਡਾ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਭਾਂਡਾ *ਸਾਫ਼* ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ: ਸੋ [ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਭਾਂਡੇ ਆਦਰਯੋਗ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਿਰਾਦਰਯੋਗ ਹਨ], ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ... ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਭਾਂਡਾ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਕੋਈ” ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਹਵਾਲਾ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। “ਸ਼ੁੱਧ ਕਰੋ” (ἐκκαθαίρω, *ਈਕਾਥੈਰੋ*) ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ “ਸਾਫ਼” (καθαίρω, *ਕਾਥੈਰੋ*) ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ἐκ (ਏਕ, “ਤੋਂ”) ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ “ਸਾਫ਼ ਕਰੋ,” “ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।”⁴³ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ” ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਾਦਰ ਜੇਗਾ⁴⁴ ਹਨ। ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਦੋਵੇਂ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਾਦਰ ਵਾਲੀ ਹਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖੇ; ਪਰ, ਅੰਤ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਹੂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਜੋ “ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ” (1 ਯੂਹੰਨਾ 1:7)।

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਨਾਲ), ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ “ਆਦਰ” ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਵਿਚ “ਆਦਰਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਲਈ” ਹੈ (ESV; CJB; NLT)। ਪੈਲੋਸ ਨੇ ਇੱਕ “ਆਦਰ ਦੇ ਕੰਮ” ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖਾਸ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ: **ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਰਤਣ ਜੇਗ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਭਾਂਡਾ ਹੋਵੇਗਾ।** “ਮਾਲਕ” ਉਹ ਹੈ ਜੋ “ਵੱਡੇ ਘਰ” ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੈ – ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ। “ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ” (ἀγιάζω, *ਹਾਜੀਆਜ਼ੋ*) ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ “ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ,”⁴⁵ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ “ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ।” “ਵਰਤਣ ਜੇਗ” ἕνεργηστος (*ਯੂਕ੍ਰਿਸਟੋਸ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ, ἕν (*ਯੂ*, “ਚੰਗਾ”) ਨੂੰ ਕਿਰਿਆ χράομαι (*ਕ੍ਰਿਯੋਮਾਈ*, “ਵਰਤੋਂ”)⁴⁷ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਸਹਾਇਕ,” “ਫਾਇਦੇਮੰਦ,” “ਸੇਵਾ ਦੇ ਜੇਗ” ਹੈ।⁴⁸

ਆਇਤ 22. ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਵਿਚ ਕੀ ਕੁਝ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ: **ਪਰ ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਧਰਮ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹੁ।** ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ “ਭੱਜ” (φεύγω, *ਫਿਊਗੋ*)⁴⁹ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ; ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਸੀ; ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਭੱਜ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਨੇ “ਭੱਜ ਜਾਣ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ”⁵⁰ – ਜਿਵੇਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੋਟੀਫ਼ਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਭੱਜਿਆ (ਉਤਪਤ 39:12), ਜਿਵੇਂ ਇਸਰਾਈਲ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਫ਼ਿਰਾਉਨ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਤੋਂ ਭੱਜੀ ਸੀ (ਕੁਚ 12-15), ਜਿਵੇਂ ਯੂਸੁਫ਼ ਅਤੇ ਮਰੀਅਮ ਹੇਰੋਦੇਸ ਤੋਂ ਮਿਸਰ ਨੂੰ ਭੱਜੇ ਸਨ (ਮੱਤੀ 2:19-21)। ਇਹ ਸਮਸੂਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜੋ ਬੁਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲ ਝੁਕਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ, ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਆਉਣੀ ਪਈ (ਨਿਆਈਆਂ 13-16)। “ਆਤਮਿਕ ਜੁੱਧ ਵਿਚ ਭੱਜਣ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਕਿ ਜੁੱਧ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”⁵¹

ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜ [ਭੱਜਣਾ] ਸੀ” (2:22)। “ਕਾਮਨਾਂ” ἐπιθυμία (*ਏਪੀਥੁਮਿਆ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਇੱਛਾਵਾਂ⁵² ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇੱਕ ਭੈੜੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਇੱਥੇ ਹੈ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵੱਲ ਭੱਜਣਾ ਵੀ ਸੀ: “ਧਰਮ, ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹੁ” (2:22)। “ਮਗਰ

ਲੱਗਾ ਰਹਾ” δὶὼκω (*ਡੀਓਕੋ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ।”⁵³ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:11 ਵਿਚ ਇੱਕ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:11 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:22 ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਗੁਣ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: ਧਰਮ, ਨਿਰਚਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ। “ਧਰਮ” (δικαιοσύνη, *ਡਿਕਾਈਓਸੂਨੇ*) “ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ”⁵⁴ ਹੈ, “ਨਿਰਚਾ” (πίστις, *ਪਿਸਟਿਸ*) “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵਿਚ ਨਿਮਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ,” ਅਤੇ “ਪ੍ਰੇਮ” (ἀγάπη, *ਅਗਾਪੇ*) “ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ, ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਭਾਲ।”⁵⁵

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗਾ [ਰਹਿਣਾ ਸੀ]।” “ਮਿਲਾਪ” (ἐπιήνη, *ਆਈਰੀਨ*) “ਏਕਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ, ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ”⁵⁶ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਆਪਣੇ ਸੰਗੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2:23)।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਭੱਜਣਾ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਮਗਰ ਲੱਗਾ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜੋੜਿਆ, “... ਜਿਹੜੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ” (2:22)। ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਲੈਂਦੇ ਹਨ,” ἐπικαλέω (*ਅਪੇਕਲਿਓ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ἐπι (*ਏਪੀ*, “ਪਰ”) ਅਤੇ καλέω (*ਕਲਿਓ*, “ਪੁਕਾਰਨਾ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜੋ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ”⁵⁷ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਸਨ। *ਅਪੇਕਲਿਓ* ਵਿਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ “ਅਰਾਧਨਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ”⁵⁸ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ – ਅਰਥਾਤ, ਅਰਾਧਨਾ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ “ਨਾਲ” ਸਾਰੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਕੰਮ ਕਰੇ। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਨੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ “ਸਾਫ਼ ਦਿਲ ਤੋਂ” ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਦੇ ਸਨ। “ਸਾਫ਼” (καθαρός, *ਕਥਾਰੋਸ*) ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਆਇਤ 21 ਵਿਚ “ਸੁੱਧ” (*ਈਕਾਥੈਰੋ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ (2:23-26)

ਕਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (2:23, 24)

²³ਪਰ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਅਤੇ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਕਿਉਂ ਜੇ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਭਈ ਓਹਨਾਂ ਤੋਂ ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ²⁴ਅਤੇ ਇਹ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ ਝਗੜਾ ਕਰੇ ਸਗੋਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜੋਗ ਅਤੇ ਸਬਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 23. ਪੌਲੁਸ ਨੇ 2:16 ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਕੁਧਰਮ ਦੀ ਬੁੜ ਬੁੜਾਟ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰਹੁ।” ਇੱਥੇ, ਉਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਉਸ ਲਾਇਨ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ: ਪਰ ਮੂਰਖਪੁਣੇ

ਅਤੇ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ। “ਮੂੰਹ ਮੋੜ” (παραιτέομαι, ਪੈਰਾਈਟਿਓਮਾਈ) ਲਈ ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਬਚੇ” (KJV; NKJV) ਅਤੇ “ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਾ ਰੱਖ” (NRSV; ESV) ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁵⁹ ਇਹ ਸੰਗਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਗਲਤ ਹਨ (2:25), ਜਿਸ ਲਈ ਕੁਝ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਿਆਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ “ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਨਾ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”⁶⁰

ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ “ਮੂੰਹ ਮੋੜਣਾ” ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ? ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ “ਅੰਦਾਜ਼ੇ” (ζήτησις ਤੋਂ, ਜ਼ਿਟੀਸਿਸ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਤੀਤੁਸ 3:9 ਵਿਚ “ਝਗੜਿਆਂ” ਅਤੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:4 ਵਿਚ “ਵਿਵਾਦਾਂ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਸਨ। ਦੂਸਰਾ, ਇਹ “ਮੂਰਖਪੁਣੇ” ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਸਨ। “ਮੂਰਖਪੁਣੇ” μωρός (ਮੈਰੋਸ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ “ਮੂਰਖਤਾ” ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੈ। ਮੈਰੋਸ ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ “ਸੁਸਤ, ਆਲਸੀ” ਅਤੇ “ਬੇਵਕੂਫ਼, ਮੂਰਖ”⁶¹ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ, ਉਹ “ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ” (ἀπαιδέυτος, ਅਪਾਏਡੇਏਟੋਸ) ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਸਨ। ਇਹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ παιδευω (ਪਾਡੇਓ, “ਸਿਖਾ” ਜਾਂ “ਸਿਖਲਾਈ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ, α (ਅ) ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ “ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਰਹਿਤ, ਅਨਪੜ੍ਹ”⁶² ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ “ਜਾਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ [ਕਿ] ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ”⁶³ NRSV ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਵਾਕ “ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਅਤੇ ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਦਿਆਂ ਵਿਵਾਦਾਂ” ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪੌਲੁਸ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਸੀ “ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ” ਕੁਝ ਨੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ” ਅਤੇ “ਝਗੜੇ” ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਫਰਕ ਹੈ। ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗਲਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਰਾ ਝਗੜਾ ਗਲਤ ਹੈ।

“ਬੇਵਕੂਫ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੂਸਾ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, “ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਯਹੋਵਾਹ ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਰਗਟ ਹਨ ਓਹ ਸਦਾ ਤੀਕ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੁੱਤ੍ਰਾਂ ਲਈ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਏਸ ਬਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ” (ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 29:29)। “ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ” ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਉਤਸੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ, ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਲਾਹ (ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਸਿਧਾਂਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ) ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਵੀ ਅਟੱਲ ਹਨ। “ਗੁਪਤ ਗੱਲਾਂ” ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਧਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਨਾ (ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਮੂਰਖਤਾਪੂਰਣ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹਿਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਤਤਕਾਲ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ

ਰੈਂ ਭਈ ਓਹਨਾਂ ਤੋਂ ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਈ ਓਹਨਾਂ ਤੋਂ ਝਗੜੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ [μάχη] ਤੋਂ, ਮਾਛੇ] ਹੈ। ਝਗੜੇ ਵਿਚ “ਲੜਣਾ, ... ਸੰਘਰਸ਼, ਵਿਵਾਦ” ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।⁶⁴

ਆਇਤ 24. ਝਗੜੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਾਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਸੁਚੁ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ ਝਗੜਾ ਕਰੇ। ਇੱਕ “ਬੰਦੀ-ਗੁਲਾਮ” (δούλος, ਡੋਲੋਸ) ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ “ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵਚਨਬੱਧ”⁶⁵ ਹੋਵੇ। ਡੋਲੋਸ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ (ਜਿਵੇਂ KJV; NRSV; NIV) ਵਿਚ “ਦਾਸ” ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੀ “ਇੱਕਮਾਤਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ” ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। “ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਾਸ” ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬੁਲਾਹਟ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 34:5)।⁶⁶

ਆਇਤਾਂ 24 ਤੋਂ 26 ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ)। “ਚਾਹੀਦਾ” ਹੈ ὀφεί (ਓਫੀ) ਤੋਂ ਹੈ, “ਮਸੀਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਬਦ”⁶⁷ ਅਧਿਆਇ 2:24 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਾਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ “ਝਗੜਾ” (μάχομαι, ਮੈਕੋਮਾਈ), ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਆਇਤ ਵਿਚ “ਝਗੜੇ” (ਮੈਸੇ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “[ਭੌਤਿਕ] ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਤੇਜ਼ ਝਗੜੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ”⁶⁸ ਝਗੜਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਉਸਾਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੀ ਵਿਖਾਉਣਾ ਹੈ (2:24-26)

²⁴ਅਤੇ ਇਹ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ ਝਗੜਾ ਕਰੇ ਸਗੋਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜੋਗ ਅਤੇ ਸਬਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ²⁵ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਤਾੜਨਾ ਕਰੇ ਭਈ ਕੀ ਜਾਈਏ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋਥਾ ਕਰਨੀ ਬਖਸ਼ੇ ਭਈ ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ। ²⁶ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਫੱਸ ਕੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਣ ਕੇ ਬਚ ਨਿੱਕਲਣ।

ਆਇਤ 24. ਜਦੋਂ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਾਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੂਸਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹਨ।

ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਲ। “ਅਸੀਲ” ἵππο (ਐਪੀਓਸ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਅਸੀਲ” ਜਾਂ “ਕੋਮਲ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (KJV; ESV)। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਰਸ ਦੀ ਜਾਂ (ਜਿੰਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ) ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ, ਜਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।⁶⁹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਾਸ ਨੂੰ “ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਗ, ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਮਿਲਣਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੜਚਿੜਾ, ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ, ਕਠੋਰ, ਜਾਂ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”⁷⁰

ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਲ।” ਇਹ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਈਆਂ

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਲ ਰਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਅਸੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਅਸੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। “ਸਭਨਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਲ” (NIV; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਅਗਲੀ ਲੇਖ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: **ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜੋਗ**।⁷¹ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਖਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਮੰਚ ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰੀਗਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਜਥਾਰਥ ਵੱਖਿਆਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ (ਵੇਖੋ 2:15)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ **ਸਬਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ**। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ “ਸਬਰ” ਹੈ, ਪਰ ਮੂਲ ਪਾਠ ਵਿਚ “ਸਬਰ” ਦੇ ਲਈ ਆਮ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਵਾਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ἀνεξιτικός (ਅਨੇਕਸੀਕਾਕੋਸ), ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਜਮਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ [ਦਬਾਓ]।” ਇਹ ἀνά (ਅੰਨਾ, “ਉੱਪਰ”) ਅਤੇ ἔγω (ਈਕੋ, “ਰੋਕਣਾ”) ਅਤੇ κακός (ਕਾਕੋਸ, “ਬੁਰਾਈ”) ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਮੇਲ ਹੈ।⁷² ਇਹ “ਧੀਰਜਵਾਨ” ਅਤੇ “ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ” ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ “ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੁਰਾਈ ਸਹਿਣ” ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।⁷³ NLT ਵਿਚ “ਮੁਸਕਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧੀਰਜ ਰੱਖਣਾ” ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਕਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਰਤ ਕੇ ਵਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਗਲਤ ਹੋਣ ਤੇ ਧੀਰਜ ਕਰੋ।”

ਆਇਤ 25. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸੀ ਜੋ ਝਗੜੇ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, **ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਤਾੜਨਾ ਕਰੋ**। “ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ” ἀντιδιᾶτιθημι (ਅੰਟੀਡਾਇਸੁਡਮੀ) ਤੋਂ ਹੈ – ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਵਿਚ ἀντί (ਅੰਟੀ, “ਵਿਰੋਧੀ”) ਨੂੰ ਤੀਬਰ ਸੰਬੰਧਕ δία (ਡੀਆ) ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ τιθημι (ਟਾਇਥਮੀ, “ਰੱਖਣਾ”) ਦਾ ਅਰਥ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ।”⁷⁴ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।⁷⁵ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਸਨ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਤਾੜਨਾ” ਕਰਨੀ ਸੀ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। “ਤਾੜਨਾ” παιδέω (ਪਾਇਡਯੂਓ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ “ਬੱਚੇ” (παῖς, ਪਾਇਸ)⁷⁶ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਸਮਰਪਿਤ ਮਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਗਲਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਣਜਾਣ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸੀ, ਤਾੜਨਾ ਨਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਅਨਪੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਰਹਿਤ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।⁷⁷

ਇਹ “ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ” ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। “ਨਰਮਾਈ” ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਨੁਵਾਦ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ: πραῦτης (ਪ੍ਰਾਊਟਸ) ਤੋਂ ਹੈ।⁷⁸ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਅਕਸਰ “ਕੋਮਲ” ਜਾਂ “ਦਿਆਲੂ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਿਸੂ “ਕੋਮਲ”

ਜਾਂ “ਦਿਆਲੂ” ਸੀ (ਮੱਤੀ 11:29; KJV; NASB), ਪਰ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। “ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਸਨ।”⁷⁹ ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਯੂ. ਡੇਮਾਰੇਸਟ ਨੇ *ਪ੍ਰਯੂਟਸ* ਨੂੰ “ਤਾਕਤ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤ ਇਸਤੇਮਾਲ”⁸⁰ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ, ਤਕੜੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਵਜਾਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਉਸ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਰਦਰਦੀ ਕਿਉਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ? ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਕੀ ਜਾਣੀਏ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਕਰਨੀ ਬਖਸ਼ੇ ਭਈ ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ।** ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਟਕੇ ਹੋਏ ਲੋਕ “ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ” ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਸਤ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 8:32; 17:17)।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ⁸¹ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਹੋ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ “ਤੋਬਾ” ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। “ਤੋਬਾ” μετανοια (*ਮੈਟਾਨੋਏ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ μετά (*ਮੈਟਾ*, “ਬਾਅਦ ਵਿਚ”) ਅਤੇ νοῦς (*ਨਾਊਸ*, “ਮਨ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਹ “ਇੱਕ ਮਨ ਦਾ ਬਦਲਣਾ” ਹੈ।⁸² ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਪੀ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਜੋਗ ਉਦਾਸੀ ਨਾਲ ਪਾਪ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਬਦਲ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7:10) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀਵਨ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 3:19)। “ਕੀ ਜਾਣੀਏ” ਅਤੇ “ਜੇ” ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੋਬਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਾਕ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਕਰਨੀ ਬਖਸ਼ੇ” ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇੱਕ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ ਜਾਂ ਨਾ ਚਾਹੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਹ ਕਥਨ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਹਰੇਕ ਚੰਗਾ ਦਾਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੂਰਨ ਦਾਤ ਉਤਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈ” (ਯਾਕੂਬ 1:17)। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੋਬਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ “ਦਾਨ ... ਉਤਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੈ” ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:15)। ਰੱਬੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ” ਜੋ “[ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ] ਪਛਤਾਵੇ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ” (ਰੋਮੀਆਂ 2:4)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਪਛਚਾਤਾਪ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਲੋਂ ਹਨ “ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇ ਸਗੋਂ ਸੱਭੇ ਤੋਬਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨ” (2 ਪਤਰਸ 3:9)।

ਆਇਤ 26. ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਣ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੀ **ਰੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ** (ਜਾਣ)। ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਰੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਣ ਕੇ,” ἀνανήφω (*ਅਨਨੇਫੇ*), ἀνά (*ਏਨਾ*, “ਪਿੱਛੇ” ਜਾਂ “ਦੁਬਾਰਾ”) ਅਤੇ νήφω (*ਨੇਫੇ*, “ਕੇਮਲ ਬਣੇ”), ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਕੇਮਲਤਾ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ।” ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਸਨ “ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ” ਸਨ।⁸³ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਲੜਖੜਾਉਂਦੇ, ਟਟੇਲਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਝੂਠ ਮੂਠ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹੇ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:20)। ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਬੁਣਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਲਾਇਨ ਤੇ ਚਲ ਰਹੇ ਸਨ – ਉਹ ਇਸ

ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਤਰਸਜੋਗ ਸਨ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਹੁਣ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ “ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆ [ਜਾਣ],” ਜਿਵੇਂ ਉਜਾੜੂ ਪੁੱਤਰ “ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ [ਆਇਆ]” (ਲੂਕਾ 15:17) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ।

ਪੋਲੂਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ ... ਬਚ ਨਿੱਕਲਣ।** ਇੱਕ “ਫਾਹੀ” ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ⁸⁴ ਦੇ ਲਈ ਜਾਲ ਹੈ। ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫਾਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਚਾਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭੋਜਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇੱਕ ਮੱਛੀ ਫੜਣਵਾਲਾ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਣ ਦੇ ਲਈ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਸ਼ਤਾਨ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਚਾਰੇ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਲਈ, ਉਹ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਲਈ, ਉਹ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ, ਜੱਸ, ਘਮੰਡ, ਜਾਂ ਜਿਨਸੀ ਲਾਲਸਾ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ “ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਤਦੇ ਪਰਤਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕਾਮਨਾ ... ਭੁਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ” (ਯਾਕੂਬ 1:14) – ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੱਛਾਵਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੁਲਨਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਪਰਮੇਸੁਰ ਪਾਪੀਆਂ ਨੂੰ (ਤੋਬਾ) ਦਾ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸ਼ਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਫਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ!

“ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਕੇ” ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ζωγρῆω, ਜ਼ੋਗਰੇਹੋ) ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ζῶος (ਜੂਸ, “ਜੀਉਂਦਾ”) ਨਾਲ ἐγρηύω (ਅਗਰੂਏ, “ਸ਼ਿਕਾਰ” ਜਾਂ “ਫੜਣਾ”)⁸⁵ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਜੀਉਂਦਾ ਕੈਦੀ”⁸⁶ “ਸ਼ਤਾਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੁਰਦਾ ਕੈਦੀ ਹਨ”⁸⁷ ਸਗੋਂ, ਉਹ ਜੀਉਂਦੇ ਗ਼ੁਲਾਮ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ੋਗਰੇਹੋ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਲੂਕਾ 5:10 ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਤਰਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਏਦੋਂ ਅੱਗੇ ਤੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ [ਜੀਉਂਦੇ] ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਂਗਾ।” ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤੁਲਨਾ ਹੈ: ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਇਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਫੜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਣ ਜਦਕਿ ਸ਼ਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਫੜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਪਕ ਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਨਾਸ ਕਰ ਸਕਣ।

ਅਧਿਆਇ 2 ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਕਥਨ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਵਾਕ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ: “ਉਹ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਤਾਨ।” “ਉਹ ਦੀ” ἐκείνος (ਈਕੀਨੇਸ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੜਨਾਂਵ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਉਹ ਵਾਲਾ” ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਉਲੇਖ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਇਤ 25 ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਇਤ 26 ਦੇ ਦੋ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ: “ਉਹ ਦੀ [ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ] ਇੱਛਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ... ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ [ਸ਼ਤਾਨ ਦੁਆਰਾ] ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।” ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਉਹ ਦੀ” ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿ “ਸ਼ਤਾਨ” ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ: “ਉਹ ਦੀ [ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ] ਇੱਛਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਫੱਸ ਕੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਣ ਕੇ ਬਚ ਨਿੱਕਲਣ।” ਵਾਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕਾ ਦੋਵਾਂ “ਉਸ ਦੀ” ਅਤੇ “ਸ਼ਤਾਨ” ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ: “ਉਹ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਫਾਹੀ ਵਿੱਚ ਫੱਸ ਕੇ ...” ਸਾਰੀਆਂ

ਤਿੰਨੇ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਅਰਥ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਅੰਤਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਦਕਿ ਆਇਤ 24 ਤੋਂ 26 ਦੇ ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਮੁੱਚਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ: *ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਦਾਸ ਝਗੜਾਲੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਹ ਮੂਰਖਪੁਣੇ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮਾਈ ਅਤੇ ਆਦਰ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।*

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦਾਸ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ “ਉਸ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਜੋ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਕੜਾ ਹੋ।”

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਕੀ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਹਾਂ? (2:14-19)

ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ: “ਮੈਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਕਾਰੀਗਰ ਹਾਂ?”; “ਕੀ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ?”; “ਕੀ ਮੈਂ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ?”; “ਕੀ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨਾਲ ਜੀਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕੀ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਾਂ?” ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਾਂਗੇ: “ਹੇ ਪਰਮੇਸੁਰ, ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਉਣ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੁਹਾਡੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ‘ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੇ, ਚੰਗੇ ਤੇ ਮਾਤਬਰ ਦਾਸ।’ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿਚ, ਆਮੀਨ।”

ਇੱਕ ਪਰਵਾਨ ਕਾਰੀਗਰ ਬਣਨਾ (2:15)

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸੰਦ ਨੂੰ “ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ” ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (NASB), ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁸⁸ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦਾ “ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ” ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (NIV), ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ “ਗਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ” ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ “ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ” ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ESV), ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸੰਦ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਕੁਸਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਚਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ। ਸੌਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣਾ ਜਾਂ ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਕੁਝ ਅਧਿਆਇਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦੇ ਵਿਚ “ਇੱਕ ਪਰਵਾਨ ਕਾਰੀਗਰ” ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ, ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪੂਰਵਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ)।⁸⁹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਨਾਨੀ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਜੋ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ,

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਚਨ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਹੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!

ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਣ ਜੋਗ ਬਣਨਾ (2:21)

ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਰਤਣ ਜੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ (ਕੋਈ ਵੀ ਬੇਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ), ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਣ ਜੋਗ ਹੋਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਵੱਖਰਾ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਵਰਤਣ ਜੋਗ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਨੂੰ “ਹਰੇਕ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ” ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (3:16), ਤਾਂ ਅਸੀਂ “ਹਰੇਕ ਭਲੇ ਕੰਮ ਲਈ ਤਿਆਰ” ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ (3:17)।

“ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ” (2:22)

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਾਕ “ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ” ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੁਆਨੀ ਦੀਆਂ ਤੇਜ ਵਾਸਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਨੌਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਜੁਆਨ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਤੇਜ ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਸਵੈ-ਕੇਂਦਰਿਤ, ਉਗਰਤਾ, ਜਿੱਦੀਪਣ, ਘਮੰਡ, ਬੇਸਬਰੀ, ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਣ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਇੱਕ ਨੁਕਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ “ਇੱਕ ਗੁਣ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,”⁹⁰ ਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, *ਹਰੇਕ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਤਾਵਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।*

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ *ਡਾਇਮਾਰਟੂਰੇਮਾਈ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 4:1 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਤਰੀਦ ਕਰ ... 1”
² ਕੁਝ ਖਰੜਿਆਂ ਵਿਚ “ਪਰਮੇਸੁਰ” ਦੀ ਬਜਾਏ “ਪ੍ਰਭੂ” ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਬਦ “ਭਾਰੇ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ” (ਬਰੂਸ ਐਮ. ਮੈਟਜ਼ਰ, *ਏ ਟੈਕਸਚੁਅਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਦੂਸਰੀ ਸੋਧ [ਸਟੂਟਗਾਰਟ, ਜਰਮਨੀ: ਜਰਮਨ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, 1994], 579)। ਇਸ ਨਾਲ ਮੂਲਪਾਠ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
³ ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਂਵ ਰੂਪ *λογομαχία* (*ਲੋਗੋਮਾਚਿਆ*) 1 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 6:4 ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਫੇਰ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। “ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ. ਫਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਂਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 598. ⁴ ਜੋਸ ਬਰਟਨ ਕੋਫਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਥੱਸਲੋਨੀਅਨਸ*, 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ, *ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲੋਮੋਨ* (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਫਰਮ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1978), 289. ਕੋਫਮੈਨ ਯੂਹੰਨਾ 8:58 ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਚਿਹਾ ਸੀ।
⁵ ਟਾਈਟਸ 3:9 ਹੋਰਨਾਂ ਬੇਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
⁶ ਵਾਇਨ, ਮੈਰਿਲ ਐਂਡ ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਇਟ, ਜੂਨੀਅਰ, *ਵਾਇਨਸ ਕੰਪਲੀਟ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ* (ਨੈਸਵਿਲ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 454.
⁷ ਬਾਉਰ, 528.
⁸ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 939. KJV 2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 4:9, 21 ਵਿੱਚ *ਸਪੈਂਡਾਜ਼ੇ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਜਤਨ ਕਰ” ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 3:12 ਵਿੱਚ “ਜਤਨ ਕਰੀ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। *ਸਪੈਂਡਾਜ਼ੇ* ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ 2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 1:17 ਵਿੱਚ (“ਜਤਨ ਨਾਲ”) ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 3:13 (“ਜਤਨ ਕਰ ਕੇ”) ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
⁹⁰ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 256. ਤੀਤੁਸ 1:16 ਵਿਚ *ਡੋਕੀਮੋਸ* ਦੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ

ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਅਪਰਵਾਨ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

¹¹ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 683-85; ਬਾਉਰ, 390. ¹²ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 178. ¹³ਬਾਉਰ, 722. ¹⁴ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 178. ¹⁵ਅਫਸੀਆਂ 1:13 ਵਿਚ, NASB ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਬਚਨ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ESV ਵਿਚ ਹੈ “ਸਚਿਆਈ ਦਾ ਵਚਨ।” ਅਸਲ ਵਿਚ, ਹਰੇਕ ਮੂਲ ਪਾਠ ਵਿਚ ਉਹੀ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ¹⁶“ਲਾਂਭੇ ਰਹਾ” (ἁπαύσθημι, ਪੈਰਿਸਟੇਮੀ) ਤੀਤੁਸ 3:9 ਵਿਚ ਵੀ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ¹⁷“ਕੁਪਰਮ” (ἄσβεβεια, ਅਸਬੇਈਆ) ਦੀ ਤੀਤੁਸ 2:12 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹⁸ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, *ਦ ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਅੰਡ ਫਿਲੋਮੇਨ*, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ ਡੇਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਫਿਲਡੇਲਫੀਆ: ਵੇਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1975), 174. ¹⁹ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 14, 142. ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਂਵ προκοπή (ਪ੍ਰੋਗਾਪੀ, “ਉੱਨਤੀ”) 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:15 ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ²⁰ਉਹੀ ਬਿੰਦੂ 3:13 ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

²¹ਬਾਉਰ, 186. ²²ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 675. ²³ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 261. ²⁴ਅਸਟੋਰਿਚ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:6 ਵਿਚ “ਖੁੰਝ ਕੇ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ²⁵ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਸਚਤ ਲੇਖ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਮੂਲ ਪਾਠ ਸਬੂਤ ਭਾਰੀ ਹਨ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਉਹ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। (ਮੈਟਜ਼ਰ, 579-80.) ²⁶ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ, ਬੱਸਲੁਨੀਕੇ (2 ਬੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:2) ਵਿਚ ਵੀ ਕਈ ਮਿਲਦੀਆਂ ਜੁਲਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ²⁷ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 455. ²⁸ਬਾਉਰ, 74. ²⁹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 630. ³⁰ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 448-49.

³¹ਇਹ ਉਹ ਨੀਂਹ ਹੈ ਜੋ ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ (ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਲੋਕਾਂ) ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰੱਖੀ ਸੀ। ³²ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:1 ਵਿਚ, “ਨੀਂਹ” ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ³³ਡੇਵਿਡ ਔਲ ਰੋਪਰ ਦੇ, *ਰੈਵੇਲੇਸ਼ਨ 1-11*, ਟਰੁੱਥ ਫਾਰ ਟ੍ਰੂਡ ਕਮੈਂਟਰੀ ਵਿਚ ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਸਰਸੀ, ਆਰਕਾਨਾਸਾਸ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨਸ, 2002), 227, 298. ³⁴ਬਾਉਰ, 980. ਕਈਆਂ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਵਿਚ “ਸਿਲਾਲੇਖ” ਹੈ (NAB; NEB; REB; NRSV; NIV)। ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ “ਚਿੰਨ੍ਹ,” “ਦੰਤਕਥਾ,” “ਗਰੰਟੀ,” ਅਤੇ “ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ” ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ³⁵ਵੇਖੋ ਕੂਚ 33:12; ਗਿਣਤੀ 16:5; ਯੂਹੰਨਾ 10:14; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 8:3; ਗਲਾਤੀਆਂ 4:9. ³⁶KJV ਵਿਚ “ਮਸੀਹ” ਹੈ। ਖਰੜੇ ਦੇ ਸਬੂਤ “ਪ੍ਰਭੂ” ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ³⁷ਅੱਡਾ ἁπόστατοι (ਅਫਸਟੇਮੀ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਣ “ਦੂਰ ਖੜੇ ਰਹਿਣਾ” ਜਾਂ “ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ” ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ)। ³⁸ਬਰੂਸ ਬੀ. ਬਰਟਨ, ਡੇਵਿਡ ਆਰ. ਵੀਰਮੈਨ, ਤੇ ਨੀਲ ਵਿਲਸਨ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, *1 ਤਿਮੋਥੀ, 2 ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਲਾਇਫ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਟਿੰਡਲ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 195. ³⁹ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਸਕਨ, *ਐਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦੀ ਪਾਸਟਰਲ ਅਪਿਸਟਲਸ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁੱਕ ਹਾਊਸ, 1965), 268. ⁴⁰ਆਰ. ਸੀ. ਐੱਚ. ਲੈਨਸਕੀ, *ਦ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਸੈਂਟ ਪੌਲਸ ਅਪਿਸਟਲਸ ਟੂ ਦ ਕੋਲੋਸੀਅਨਸ, ਟੂ ਦੀ ਥਸਲੋਨੀਅਨਸ, ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ, ਟੂ ਟਾਈਟਸ ਅੰਡ ਫਿਲੋਮੇਨ* [ਐਨ. ਪੀ.: ਲੂਥਰਨ ਬੁੱਕ ਕੰਸਰਨ, 1937; ਮੁੜ ਛਾਪਿਆ, ਕੋਲੰਬਸ, ਓਹੀਓ: ਵਾਰਟਬਰਗ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1946), 807.

⁴¹ਬਾਉਰ, 927. ⁴²ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਭਾਂਡਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ 2:21 ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ *ਗੰਦੇ ਭਾਂਡੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਹਨ*। ⁴³ਬਾਉਰ, 303; ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 498. ⁴⁴ਕੁਝ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ *ਈਕਾਥੇਰੋ* ਵਿਚ “ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਤੋਂ” ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ *ਈਕਾਥੇਰੋ* ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:7 ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਪਛਚਾਤਪ ਰਹਿਤ ਭਾਈ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸੀ। ਪਰ, 2:21 ਸਵੈ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੇ। ⁴⁵*ਗਾਜੀਏਜ਼ੋ* ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:5 ਵਿਚ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁴⁶ਜੋਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੋਟ, *ਗਾਰਡ ਦਾ ਗੈਸਪਲ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ਼ 2 ਤਿਮੋਥੀ*, ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟ੍ਰੱਡ (ਡਾਨਰਸ ਗਰੁਵਸ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1973), 72. ⁴⁷ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 655. ⁴⁸ਬਾਉਰ, 417. ⁴⁹*ਫਿਊਰੋ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:11 ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਵਿਚ “ਭੱਜਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁵⁰ਬਾਉਰ, 1052.

⁵¹ਬਾਰਟਨ, ਵੀਰਮੈਨ, ਅਤੇ ਵਿਲਸਨ, 199. ⁵²ਸ਼ਬਦ *ਐਪੀਥਾਸਿਆ* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:9 ਵਿਚ (“ਚਾਰੁੰਦੇ ਹਨ”); ਤੀਤੁਸ 2:12 (“ਸੰਸਾਰੀ ਵਿਸਿਆਂ”); ਅਤੇ 3:3 (“ਭੋਗ ਬਿਲਾਸਾਂ”) ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁵³ਬਾਉਰ, 254. ⁵⁴ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰੂਪ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:9 ਵਿਚ “ਧਰਮੀ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

⁵⁵“ਨਿਹਚਾ” ਅਤੇ “ਪ੍ਰੇਮ” ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5 ਨੂੰ ਵੇਖੋ। ⁵⁶ਬਾਉਰ, 287. ਤਿੰਨਾਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ “ਸ਼ਾਂਤੀ” ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ⁵⁷ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 373. ⁵⁸ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 86. ⁵⁹NASB ਵਿਚ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:7 ਵਿਚ ਇਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਲਈ “ਮੂੰਹ ਮੋੜ” ਹੈ, ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 3:10 ਵਿਚ “ਪਰੇ ਰਹੁ” ਹੈ। ⁶⁰ਹੈਂਡਸਿਰਕਸਨ, 274.

⁶¹ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 246. *ਮੋਰੋਸ* ਤੀਤੁਸ 3:9 ਵਿਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ⁶²ਬਾਉਰ, 96. ⁶³ਇਸ ਕਹਾਵਤ ਨੂੰ ਇਸਾਬੇਲ ਬਰਟਨ ਵਿਚ ਇੱਕ “ਅਰਬੀ ਕਹਾਵਤ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, *ਦ ਲਾਇਫ ਆਫ ਕੈਪਟਨ ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਐਂਡ ਬਰਟਨ*, ਜਿਲਦ 1 (ਲੰਡਨ: ਚੈਪਮੈਨ ਐਂਡ ਹੌਲ, 1893), 548. ⁶⁴ਬਾਉਰ, 622. ⁶⁵ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 260. ⁶⁶ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁੱਖੀ ਦਾਸ (ਯਿਸੂ) ਦੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯਸਾਯਾਹ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਯਸਾਯਾਹ 52:13-53:12)। ⁶⁷ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ, *ਦ ਲੈਟਰਸ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1970), 137. ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ *ਡੇਈ* ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:2)। ⁶⁸ਬਾਉਰ, 622. ⁶⁹ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 263. 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:7 ਵਿਚ, *ਏਪਿਯੋਸ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਅਸੀਲਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁷⁰ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 275.

⁷¹ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:2. ⁷²ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 247. ⁷³ਬਾਉਰ, 77. ⁷⁴ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 449. ⁷⁵ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮੱਧਮ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। KJV ਵਿਚ ਹੈ “ਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।” ਜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ⁷⁶ਵਾਇਟਸ 2:12 ਵਿਚ *ਪੌਡੋਯੋ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਤਾੜਨਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁷⁷ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ, 275. ⁷⁸1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:11 ਵਿਚ *ਪ੍ਰਯੂਟਸ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਨਰਮਾਈ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 3:2 ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵਾਕ “ਸੱਭੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਨਰਮਾਈ ਰੱਖਣ” ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁷⁹ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 401. ⁸⁰ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਡੇਮਾਰੇਸਟ, *1, 2 ਥੱਸਲੋਨੀਅਨਸ, 1, 2 ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 9 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1984), 270.

⁸¹ਕਿਰਿਆ “ਤੇਬਾ” ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ⁸²ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 525; ਬਾਉਰ, 640. ⁸³ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 515. ⁸⁴“ਫਾਹੀ” ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ *πρωίς* (*ਪ੍ਰੋਜਿਸ*) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:7 ਅਤੇ 6:9 ਵਿਚ ਹੈ। ⁸⁵ਵਾਇਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਇਟ, 88. ⁸⁶ਬਾਉਰ, 429-30. ⁸⁷ਡੋਨ ਡੀਵੈਲਟ, *ਪੌਲਸ ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ*, ਬਾਈਬਲ ਸਟੱਡੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ (ਜੇਪਲਿਨ, ਮਿਸੌਰੀ: ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1961), 232. ⁸⁸ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਸੰਦਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸੰਦ ਦੇ *ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ* ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਹਥੜੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹੋ। ⁸⁹ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵਚਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਸਾਡੇ ਲਈ *ਸਹੀ ਰਵੱਈਆ* ਅਪਣਾਉਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ (ਵੇਖੋ 3:16)। ⁹⁰ਬਾਰਕਲੇ, 180.